



Maak je sterk VOOR WERK

Achtergrondinformatie: UWV



ieder(in)





Belangen behartigen, wat houdt dat in?

Belangen behartigen is belangrijk werk. Je vertegenwoordigt een groep mensen die jouw hulp goed kunnen gebruiken. De training 'Maak je sterk voor werk' richt zich op belangenbehartigers die willen opkomen voor mensen met een beperking.

Deze mensen kunnen een lichamelijke of verstandelijke beperking, een chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid hebben. Hierdoor kan het vinden en uitoefenen van werk een hele uitdaging zijn. Belangen behartigen kan op vele manieren. Dit kan individueel vanuit ervaringsdeskundigheid of als vertegenwoordiger van een familielid. Je kan ook in een raad gaan zitten vanuit eigen expertise of namens een vereniging.

Opkomen voor belangen kan via een formele of een informele structuur. Welke manier het beste werkt hangt af van de situatie. Het is sterk om verschillende manieren te combineren. Ontdek hier meer over de verschillende mogelijkheden, waarmee je belangen kan behartigen voor mensen met een beperking.

Cliënten participatie

Het UWV moet voor het arbeidsmarktbeleid samenwerken met de gemeenten. De gemeente heeft haar eigen cliënten- of adviesraden.

Het UWV kan advies inwinnen in de elf districten via decentrale UWV-cliëntenraden. Daarnaast wordt er gewerkt aan het inrichten van regionale cliëntenparticipatie in de 35 arbeidsmarktregio's. Adviseren over arbeidsmarktbeleid vraagt dus steeds meer om samenwerking met de cliëntenraden van andere gemeenten (in dezelfde arbeidsmarktregio) en de decentrale UWV-cliëntenraad.



Wie is je gesprekspartner?

niveau van inspraak

gesprekspartner

lokale inspraak

Adviesraden of Cliëntenraden in de gemeente
(in bijna 400 gemeenten)

Het college van de gemeente

regionale inspraak

35 Regionale Cliëntenraden
(1 per arbeidsmarktregio)

Regionaal Werkbedrijf

11 UWV Decentrale Cliëntenraden

*UWV Districtskantoor
Districtsmanager Klant&Service en
districtsmanagers van andere onderdelen*

landelijke inspraak

Landelijke Cliëntenraad (met o.a. leder(in) en
MIND als raadsleden)

*Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid*

UWV Centrale Cliëntenraad

Raad van Bestuur UWV



Informele structuur

Naast de formele raden zijn er ook andere manieren om belangen te behartigen. Denk aan het schrijven van een brief of het organiseren van een themabijeenkomst.

Verstuur een brief

In een brief schrijf je kort de belangrijkste punten die je naar voren wilt brengen. Richt de brief aan de gemeenteraad én aan de gemeenteraadsleden. Je kan deze punten nader toelichten bij een inspraakmoment of een gesprek met wethouder of raadslid.

Organiseer een themabijeenkomst

Door een themabijeenkomst te organiseren kun je erachter komen wat er in jouw gemeente speelt. Je kunt hiermee je netwerk vergroten en bekendheid geven aan jouw organisatie.

Adviezen voor belangenbehartigers

1

Hoe ziet de cliëntenraad van het UWV in jouw regio eruit? Welke cliëntenraden zijn er regionaal of in de gemeenten?

2

Zorg dat je bekend bent bij de cliëntenraad als belangenbehartiger.

3

Vraag als belangenbehartiger spreektijd bij deze raad om mensen met een beperking of een chronische ziekte als (nieuwe) doelgroep te introduceren. Geef voorbeelden van mensen met een beperking die werken in de sociale werkvoorziening, beschut werk of het vrije bedrijf. Leg de verbinding met de Wmo (begeleiding).

4

Zoek samenwerking met andere patiënten- en gehandicapten-organisaties om samen de stem van mensen met een beperking of chronische ziekte te laten horen. De cliëntenraad moet immers kunnen spreken namens álle cliënten. Zeker omdat een deel van het beleid op regionaal niveau wordt gemaakt, is het van belang om samen te werken met andere organisaties in jouw regio. Meer informatie hierover vind je via het platform [Klink](#) of [Wij zijn mind](#).

Centrale Cliëntenraad UWV

Er is een centrale cliëntenraad op het niveau van de raad van bestuur, bestaande uit 16 leden die cliënt zijn van UWV, een uitkering ontvangen of als werkzoekende staan ingeschreven. Bij de samenstelling van de cliëntenraad wordt gestreefd naar een goede afspiegeling van het cliëntenbestand van UWV.

Deze cliëntenraad spreekt met een lid van de raad van bestuur, de directeur Klant & Service en een of meer beslissingsbevoegden van UWV.

De raad spreekt over thema's waarover door de raad van bestuur beslissingen kan nemen en betreft in ieder geval:

- Meerjarig beleidskader, jaarplannen en jaarverslagen;
- Verantwoordingsresultaten;
- Besluiten ter vaststelling van beleidsregels die op cliëntaangelegenheden betrekking hebben;
- Andere beleidsvoorstellen die naar het oordeel van de raad van bestuur of de centrale cliëntenraad belangrijke maatschappelijke consequenties hebben of principieel van aard zijn;
- Monitoring en evaluatie van algemeen functioneren (structuur) cliëntenparticipatie;
- Beleid ten aanzien van cliëntenparticipatie op de werkpleinen.

Decentrale Cliëntenraad UWV

Per district van het UWV, 11 in totaal, is er een cliëntenraad op niveau van het management van dat district.

De raad bestaat uit 16 leden die cliënt zijn van UWV, een uitkering ontvangen of als werkzoekende staan ingeschreven en woonachtig zijn in dat district. Bij de samenstelling van de cliëntenraad wordt gestreefd naar een goede afspiegeling van het cliëntenbestand van UWV. De cliëntenraad spreekt met de districtsmanager Klant & Service en een of meer andere districtsmanagers.

De cliëntenraad kan, in overleg met UWV, instrumenten toepassen voor het verkrijgen van cliëntsignalen vanuit de uitvoeringspraktijk in de lokale vestigingen (de werkpleinen). Instrumenten die met instemming van UWV worden toegepast, worden door het UWV gefaciliteerd. De cliëntenraad is bevoegd deel te nemen aan overlegvormen op het gebied van cliëntenparticipatie op de lokale vestigingen (werkpleinen).

In de raden wordt gesproken over beslissingen die op districtsniveau kunnen worden genomen en betreft in ieder geval:

- Persoonlijke dienstverlening (omgang met de cliënt);
- Toegankelijkheid, bereikbaarheid, contact met UWV-functionaris;
- Informatievoorziening;
- Uitvoeringsprocedures;
- Uitkomsten klanttevredenheidsonderzoeken;
- Klachtenrapportages en analyse;
- Dienstverlening op werkpleinniveau.

Meer over de UWV Cliëntenraden vind je hier:

- [Besluit regeling cliëntenparticipatie](#)
- [Cientenraad UWV](#)

Ondersteunings- mogelijkheden voor arbeidsparticipatie

Er bestaan verschillende regelingen en ondersteuningsmogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze zijn deels landelijk (via het UWV) en deels gemeentelijk geregeld (Participatiewet). Dit hangt af van de doelgroep waaronder iemand valt. Welke gemeentelijke voorzieningen beschikbaar zijn, kan per gemeente verschillen. Elke gemeente heeft beleidsvrijheid voor de invulling van de Participatiewet.

In dit hoofdstuk worden de verschillende doelgroepen besproken en de instrumenten en regelingen beschreven. Daarna worden enkele voorbeelden gegeven van de verschillen die kunnen bestaan tussen gemeentelijke verordeningen.



Doelgroepen

doelgroep

wie?

Wajong 2010/Oude Wajong Wajong 2015

Vóór 1 januari 2015: mensen die op jonge leeftijd een ziekte of handicap kregen.
Na 1 januari 2015: mensen die op jonge leeftijd een ziekte of handicap kregen en zowel nu als in de toekomst geen mogelijkheden hebben om te werken.

WIA

Mensen die 2 jaar of langer ziek zijn en nog maar 65% of minder van het oude loon kunnen verdienen.

WSW

Mensen die vóór 1 januari 2015 een vast contract hadden bij een sociale werkvoorziening

Participatiewet

Iedereen die kan werken maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt

WAO

Mensen die vóór 1 januari 2004 een langdurige ziekte of handicap hadden. WAO staat voor Wet op de arbeidsongeschiktheidverzekering.

Niet uitkeringsgerechtigden (nuggers)

Mensen die geen werk hebben, werk zoeken en geen recht hebben op een uitkering.

* De Participatiewet moet ervoor zorgen dat meer mensen werk vinden, ook mensen met een arbeidsbeperking.

Banenafsprak

Mensen met een arbeidsbeperking hebben vaak aanpassingen op hun werkplek of extra begeleiding nodig. Daardoor vinden zij lastig een baan en kwamen zij in het verleden vooral in sociale werkplaatsen terecht.

Begin 2026 moeten er in totaal 125.000 banen zijn bijgekomen voor mensen met een arbeidsbeperking, waarvan 25.000 banen in de overheidssector. Dit heet 'de banenafpraak'. Het kabinet heeft deze afspraak gemaakt met organisaties voor werkgevers en werknemers (sociale partners). Ieder jaar moeten de werkgevers zorgen voor een bepaald aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking.

onder de banenafpraak vallen:

- Mensen met een Wajong-uitkering of status;
- Mensen in de WSW en mensen die op de wachtlijst WSW staan;
- Mensen in de Participatiewet die zelfstandig niet meer dan het minimumloon kunnen verdienen;
- Mensen die een arbeidshandicap hebben die voor hun 18e levensjaar is ontstaan. Daarbij kunnen deze mensen niet zelfstandig zonder hulpmiddelen en voorzieningen het wettelijk minimumloon verdienen en met deze hulpmiddelen en voorzieningen wel.

onder de banenafpraak vallen niet:

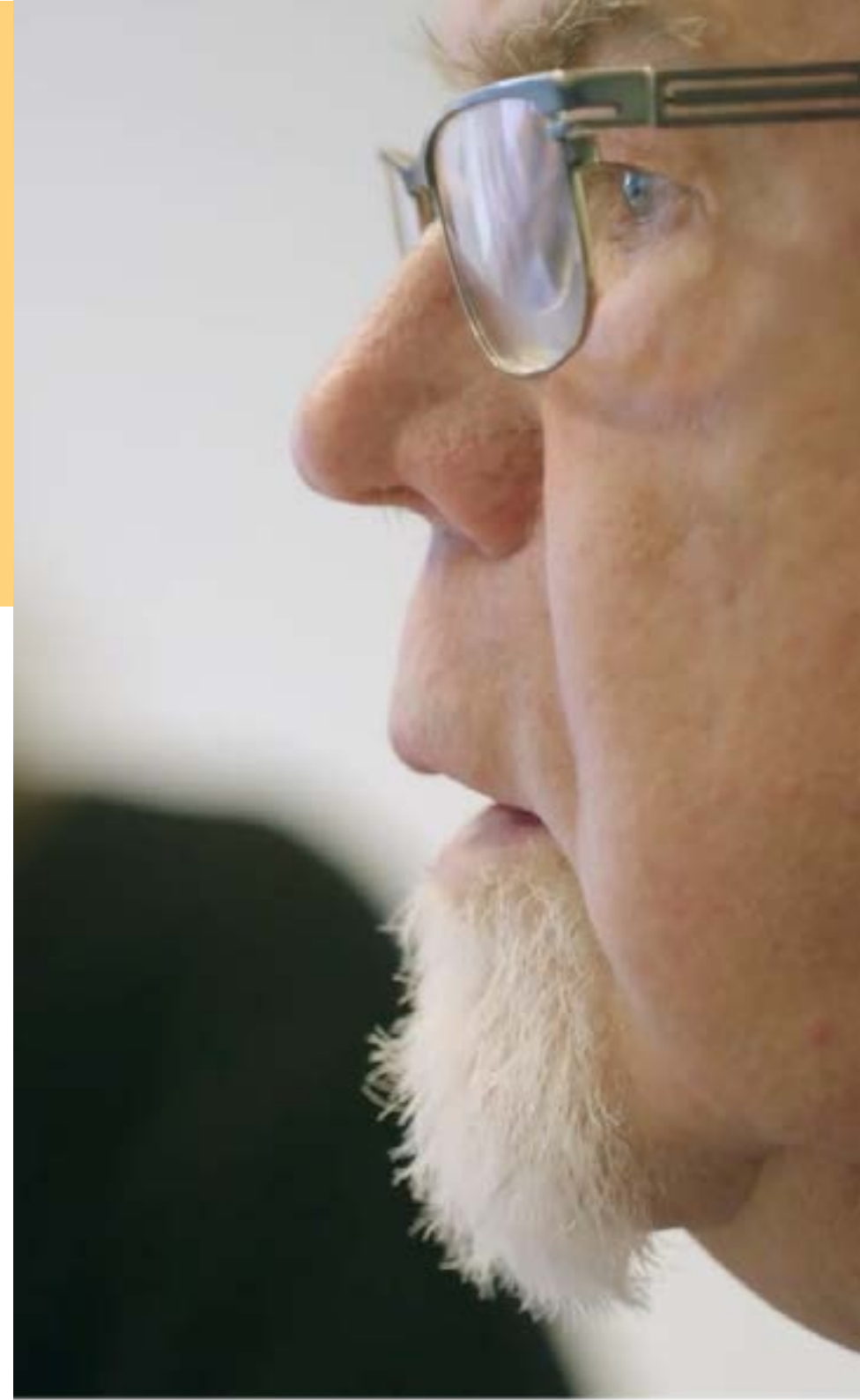
- Mensen in WIA, WAO en alle andere WGA-uitkeringen. Mensen in deze groepen moeten zich voor hulp bij re-integratie melden bij het UWV.
- Mensen die een arbeidshandicap hebben die na hun 18e is ontstaan. Mensen in deze groep kunnen zich wenden tot de gemeente maar ze vallen dus niet onder de doelgroep van de banenafpraak.
- Mensen die onder de Participatiewet vallen en meer dan het minimumloon kunnen verdienen.

Doelgroep banenafpraak in doelgroepregister

De mensen voor wie de banen zijn bestemd komen in het doelgroepregister. UWV beheert dit register. Als een werkgever iemand uit het doelgroep register in dienst neemt, dan telt deze baan mee voor de banenafpraak.

De gemeente of UWV stelt vast of iemand tot doelgroep behoort. Mensen die onder de Participatiewet vallen, kunnen op 3 manieren in het doelgroep register komen:

1. Het UWV heeft vastgesteld dat ze tot de doelgroep banenafpraak horen;
2. De gemeente heeft vastgesteld dat iemand die onder de Participatiewet valt op de werkplek een loonwaarde onder het wettelijk minimumloon (WML) heeft.
Dit heet 'de praktijkroute'.
3. Het UWV neemt leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs zonder beoordeling op in het doelgroepregister als zij zich schriftelijk hebben aangemeld.



Ondersteunings- mogelijkheden UWV

1

Het UWV biedt verschillende ondersteuningsmogelijkheden aan. Met deze instrumenten en regelingen helpt het UWV mensen bij het vinden van een baan. Sommige van deze mogelijkheden zijn alleen voor mensen die onder de Wajong of WIA vallen.

Jobcoach

Een jobcoach helpt bij inwerken en begeleidt op de werkvloer. Doel is dat de werknemer leert zelfstandig zijn werk uit te voeren. Het UWV verstrekt jobcoaching voor minimaal een half jaar en maximaal drie jaar. Ieder half jaar wordt bekeken of begeleiding nog nodig is.

Hulpmiddelen

Sommige mensen hebben hulpmiddelen nodig om hun werk goed te kunnen doen, zoals een brailleleesregel of orthopedische werkschoenen. Het UWV biedt hulpmiddelen die (meestal niet) op het werk aanwezig zijn.

Dienstverlening

Sommige mensen hebben hulp of begeleiding nodig op het werk bij zien, horen of bewegen, bijv. een schrijf- en gebarentolk of voorleeshulp. Deze hulp kan door het UWV vergoed en geleverd worden.

Bron:

[Website UWV over voorzieningen](#)

Ondersteunings- mogelijkheden UWV

2

Vervoer

Voor sommige mensen kan reizen naar het werk lastig zijn. Dan kan het UWV ondersteuning bieden, bijv. vergoeding van aanpassingen aan auto of fiets, een bruikleenauto, vergoeding voor gebruik eigen auto of vergoeding voor taxivervoer.

Loonsuppletie

Als iemand die deels arbeidsongeschikt is weer aan het werk gaat, kan het zijn dat hij minder verdient dan dat hij eigenlijk kan verdienen. In zo'n situatie kan het UWV een aanvullende uitkering (loonsuppletie) geven om dit verschil in inkomen door arbeidsongeschiktheid op te vangen.

Dienstverlening

- Proefplaatsing
- Loonkostenvoordeel (LKV)
(vóór 1 januari 2018 werd dit voordeel mobiliteitsbonus genoemd)
- Loondispensatie
- No-riskpolis en no-riskverklaring
- Plaatsingsfee
- Aanpassingen werkplek
- Premiekorting jongere werknemer
- Compensatieregeling oudere werknemer
- Loonkostensubsidie

Bron:

[Website UWV over voorzieningen](#)

Meer lezen?

[PGWS-arbeid onderzoek 'Zo werkt het'](#)

Dit onderzoek gaat over ervaringen van mensen met een beperking met (het zoeken naar) werk. Een uitgave van Ieder(in), MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid en de Patiëntenfederatie Nederland.

[Zorg Verandert 'Informatieblad LVB'](#)

Wetten voor zorg, ondersteuning, wonen en werken.

[Handreiking Contact met uw achterban \(2014\)](#)

In deze handreiking kunt u lezen wanneer het wel of niet belangrijk is om uw achterban te raadplegen. Je vindt tips over hoe je jouw achterban kunt verbreden en met welke organisaties je kunt optrekken om mensen met een beperking te bereiken.

[WS-arbeid 'Informatieblad Mensen met een arbeidsbeperking eenvoudig verteld \(2015\)'](#)

Dit informatieblad gaat over mensen met een arbeidsbeperking. Soms kun je voor een deel of helemaal niet werken door een handicap of ziekte. Je kunt dan een uitkering krijgen. Bijvoorbeeld een Wajong-uitkering.